

2021/2012(INI)

30.6.2021

ATZINUMS

Sniegusi Transporta un tūrisma komiteja

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par Eiropas Atkrastes atjaunīgās enerģijas stratēģiju
(2021/2012(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Marian-Jean Marinescu*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Transporta un tūrisma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640) un attiecīgo Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju¹,
- ņemot vērā nolīgumu, ko 2015. gada 12. decembrī pieņēma ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu 21. konferencē (COP21) Parīzē (Parīzes nolīgums),
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā²,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. novembra paziņojumu “ES stratēģija atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciāla atraisīšanai klimatneitrālas nākotnes vārdā” (COM(2020)0741),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru⁴,
- ņemot vērā Parlamenta un Padomes 2021. gada 11. marta politisko vienošanos par Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu 2021.–2027. gadam,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumu “Ūdeņraža stratēģija klimatneitrālai Eiropai” (COM(2015)0301) un attiecīgo Eiropas Parlamenta 2021. gada 19. maija rezolūciju⁵,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu⁶, kas drīzumā ir jāpārskata,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 9. decembra paziņojumu “Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija — Eiropas transporta virzība uz nākotni” (COM(2020)0789),

---

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.

² OV C 232, 16.6.2021., 28. lpp.

³ OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.

⁴ OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0241.

⁶ OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.

- ņemot vērā, ka Eiropas Parlamenta Transporta un tūrisma komitejas kompetences jūrlietu plānošanā un integrētajā jūrlietu politikā,
1. atzinīgi vērtē Komisijas ambīcijas līdz 2050. gadam panākt, ka atkrastes atjaunīgās enerģijas jauda ir 340 GW, kas būtu viens no pamatelementiem transporta un tūrisma nozaru sekmīgā dekarbonizācijā; uzsver – tā kā ES–27 atjaunīgo atkrastes energoresursu jauda pašlaik ir nedaudz virs 12 GW, ir krasi jāpaātrina atkrastes atjaunīgo energoresursu objektu būvniecība un cik vien iespējams drīz jāapzina nepieciešamā telpa, lai varētu laikus sasniegt šo mērķi; uzskata, ka atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanas, uzglabāšanas un sadales vērienīga izvērsšana, pilnīga integrācija energotīklā un savienošana ar tīklu ir obligāts priekšnoteikums, lai plaši ieviestu elektromobilitāti un tīras atjaunīgo energoresursu degvielas transportam, jo īpaši ūdeņradi un amonjaku; tādēļ uzsver, ka ir vajadzīgs vispārējs Eiropas tiesiskais regulējums un ES ieguldījumu plāns, kas garantētu noteiktību visām ieinteresētajām personām un vēl vairāk palielinātu nozares konkurētspēju un vajadzības gadījumā tehnoloģisko briedumu, pilnībā ievērojot ES ūdeņraža stratēģiju un gaidāmo straujo ūdeņraža pieprasījuma pieaugumu jo īpaši transporta nozarē; tāpēc aicina dalībvalstis strauji un vērienīgi sekmēt publiskos un uz privāto tirgu orientētus ieguldījumus atkrastes atjaunīgajā enerģijā un jo īpaši izmantot iespēju, ko šajā ziņā sniedz Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM);
  2. uzsver, cik svarīga ir vērienīga atkrastes atjaunīgo energoresursu izvērsšana nolūkā sasniegt Parīzes nolīguma mērķus un ievērot ES apņemšanos vēlākais līdz 2050. gadam sasniegt siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisiju mērķuzdevumu saskaņā ar jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem, kā tas apstiprināts Eiropas zaļajā kursā un atveseļošanas plānā; uzsver, ka atjaunīgie energoresursi un energoefektivitāte ir vieni no būtiskākajiem elementiem nolūkā izveidot bezemisiju ekonomiku, un tie būtu jāīsteno ikvienā enerģijas piedāvājuma un pieprasījuma plānā; tāpēc uzsver, ka vajadzīga ilgtspējīgāka jūras telpas un piekrastes pārvaldība, lai atraisītu atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciālu;
  3. uzsver modernu, ilgtspējīgu un inovatīvu jūras ostu nozīmi atkrastes atjaunīgās enerģijas iekārtu montāžā, ražošanā un apkalpošanā, kā arī ievērojamos ieguldījumus, kas nepieciešami, lai modernizētu ostu infrastruktūru, tostarp transporta terminālus un kuģus, ar ko nodrošinātu šo pakalpojumu sniegšanu; norāda, ka jūras ostas kalpo kā saražotās atjaunīgās atkrastes enerģijas izkraušanas vietas un ar to saistītās loģistikas mezgli un tās ir atjaunīgo energoresursu centri, kas nodrošina atkrastes elektrotīkla savienojumus un pārrobežu starpsavienojumus, kā arī nodrošina elektrolīzes procesus un ūdeņraža, amonjaka un citu tīro alternatīvo degvielu importu, ražošanu, uzglabāšanu, transportu un sadali; norāda, ka ir jāsekmē piekļuve finanšu instrumentiem, jo īpaši ANM un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI2), lai atvieglinātu ostu infrastruktūras pielāgošanu šīm jaunajām prasībām un stiprinātu sinerģiju starp TEN-T un TEN-E tīkliem; uzsver, ka piekļuve atjaunīgai atkrastes enerģijai veicinās arī ostu zaļināšanu, tostarp attiecībā uz pietauvotu kuģu elektroapgādi no krasta un ostu attīstību aprītes rūpniecības klasteru veidošanas virzienā;
  4. uzsver iespējas, kādas piekrastes reģioniem var piedāvāt atkrastes atjaunīgā enerģija, gan palielinot ar tūristu uzturēšanos saistītās enerģijas ilgtspēju, gan līdzsvarojot sezonālo ekonomisko ietekmi, visa gada garumā nodrošinot stabilas un paredzamas

darbvietas un izaugsmi vietējās atkrastes atjaunīgās enerģijas nozarēs un mazos un vidējos uzņēmumos (MVU); uzsver sniegtās iespējas saistībā ar šo reģionu sociālekonomisko attīstību un vietējo atkrastes aprites enerģētikas kopienu izveidi; uzsver, ka ir vajadzīgs strukturēts dialogs, iesaistot vietējās pašvaldības, un taisnīga pārkārtošanās uz atkrastes atjaunīgo enerģiju, tostarp pienācīga apmācība, lai darbaspēku sagatavotu jaunajiem izaicinājumiem;

5. uzsver, ka tālākie reģioni un salas vēl aizvien ir ļoti atkarīgi no fosilā kurināmā importa, lai gan tiem ir iespējas un nereti īpašs ģeogrāfiskais potenciāls izmantot atjaunīgo enerģiju; atgādina, ka jūras līmeņa celšanās sevišķi ietekmē salas; aicina Komisiju un dalībvalstis ciešā sadarbībā ar vietējām un reģionālajām iestādēm īpašu uzmanību pievērst atkrastes atjaunīgās enerģijas izmēģinājuma projektu, kā arī komercprojektu izvēšanai šajās teritorijās, sevišķi ņemot vērā šo reģionu transporta vajadzības un tūrisma nozares; atgādina, ka Atlantijas okeānā un tā tālākajos reģionos milzīgs dabiskais potenciāls piemīt atkrastes vēja enerģijai un labs dabiskais potenciāls ir viļņu un plūdmaiņu enerģijai; aicina stiprināt iniciatīvu “Tīra enerģija ES salām”, īpašu uzmanību pievēršot atkrastes atjaunīgajiem energoresursiem;
6. atgādina, ka vajadzība turpināt atkrastes atjaunīgo energoresursu attīstību attiecas uz visiem Eiropas jūras baseiniem un ka teritorijām ar lielu vēl neapgūtu atkrastes atjaunīgo energoresursu potenciālu, piemēram, Vidusjūrai, Baltijas jūrai un Melnajai jūrai, ir jāpievērš īpaša uzmanība, tostarp jāfinansē tādu inovatīvu tehnoloģiju pētniecība un izstrāde kā, piemēram, dreifējoši atkrastes vēja ģeneratori, saules, viļņu un plūdmaiņu enerģija un atkrastes zaļā ūdeņraža ražošana, lai īstermiņā sāktu tehnoloģiskās pielāgošanās izmēģinājuma projektus, kurus vēlāk varētu izvērst, savukārt līderības reģionos, piemēram, Ziemeļjūras reģionā, jāturpina attīstīt un aizstāvēt to vadošā pozīcija pasaulē, kas nāktu par labu visai Eiropai; uzskata, ka Eiropas Savienībai ir jādara viss iespējamais, lai tā saglabātu līderpozīciju vēja enerģijas jomā;
7. uzsver, ka ir jāpaātrina pētniecība un ieguldījumi efektīvās atkrastes vēja enerģijas uzglabāšanas tehnoloģijās, lai atrisinātu problēmu, ko rada atkarība no laikapstākļiem, un palielinātu elektrotīkla piegādes drošību, ņemot vērā ievērojamo elektroenerģijas ražošanas pieaugumu, kas vajadzīgs klimatiskās pārkārtošanās realizācijā;
8. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izstrādāt satvarus atkrastes atjaunīgo energoresursu izmantošanai un tīkla plānošanai katrā jūras baseinā, šajā procesā iesaistot dažādas ES valstis un nodrošinot sinerģiju ar tagadējiem vai plānotajiem starpsavienotajiem un valstu atkrastes energotīklu savienojumiem; aicina Komisiju sekmēt visaptverošu ietekmes novērtējumu izstrādi katram jūras baseinam, lai izvērtētu un noteiktu piemērotos jūras apgabalus, apzinātu ietekmi uz jūras biodaudzveidību, vidi un tūrisma aktivitātēm, iekārtu izmaksas un ražošanas jaudu un tīkla infrastruktūras izmaksas;
9. uzsver – lai gan ieguldītājiem būtu jāuzņemas tirgus risks, tomēr tirgos, kuros atkrastes atjaunīgās enerģijas izmantošana tikai sākas, piemēram, Vidusjūras reģionā, augstu risku un zemu ieņēmumu var kompensēt ar atbalsta shēmām, tādām kā ANM un gaidāmā EISI2, lai ieguldījumi atkrastes atjaunīgās enerģijas projektos notiktu īstermiņā/vidējā termiņā un lai šos projektus paplašinātu vidējā termiņā/ilgtermiņā;

atgādina, cik būtiski ir saskaņot un koordinēt centienus valstu un ES ieguldījumu stratēģijās, lai nodrošinātu sadarbību starp publisko un privāto sektoru, kas ļautu atvieglināt inovatīvu tehnoloģiju ražošanu, uzstādīšanu un komercializāciju;

10. uzsver Ziemeļu jūru enerģētikas sadarbības (*NSEC*) nozīmi kopīgā jūras telpiskajā plānošanā un integrētā piekrastes pārvaldībā, kas sniedzas pāri valstu robežām, un uzsver, ka šajā sadarbībā no jauna ir jāiekļauj Apvienotā Karaliste; aicina Komisiju un dalībvalstis paplašināt pētniecības, attīstības un inovācijas centienus saistībā ar peldošiem vējparkiem un transporta problēmām, kas attiecas uz šādu vējparku būvniecību un uzturēšanu, un aicina izvērtēt, vai liela mēroga projekta realizācijas gadījumā ir iespējams izveidot svarīgu projektu visas Eiropas interesēs (*IPCEI*);
11. uzskata, ka Savienībai un tās dalībvalstīm būtu jāizstrādā ģeostratēģiski atkrastes energoinfrastruktūras nolīgumi ar kaimiņos esošajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, jo īpaši Rietumbalkānu un Vidusjūras dienvidu un austrumu baseiniem;
12. uzsver, ka ir būtiski apkarot klimata pārmaiņas, tostarp kāpinot atkrastes enerģijas izmantošanu, lai ierobežotu globālās sasilšanas postošo ietekmi uz jūras ekosistēmām, ūdens temperatūras paaugstināšanos, okeānu paskābināšanos, ūdens plūsmas izmaiņām, zivju dzīvotņu zudumu un ietekmi uz jūras un saldūdens sugu produktivitāti; uzsver, ka krasi augošās vajadzības pēc atkrastes atjaunīgās enerģijas transporta un tūrisma nozarē var apmierināt, pilnībā ievērojot ES Biodaudzveidības stratēģijas mērķus, jo aplēsts, ka, piemēram, atkrastes vējparku izvēršanai nolūkā sasniegt 2030. gada klimata mērķrādītāju būs vajadzīgi mazāk nekā 3 % no Eiropas jūras telpas; atzīst, ka atkrastes vēja enerģijai var būt kaitīga ietekme uz jūras vidi; tomēr uzsver, ka atkrastes vējparki, ja tos plāno un būvē pareizi, pēc būvniecības var arī nākt par labu jūras biodaudzveidībai; tāpēc atgādina, ka atkrastes vēja enerģijas ražošanas vērienīga paplašināšana prasa gudru pieeju, lai šī enerģija varētu pastāvēt līdzās darbībām, kas attiecīgajās teritorijās jau tiek īstenotas, un lai kaitējums videi būtu pēc iespējas mazāks;
13. atgādina, cik svarīgi ir pareizi piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru; uzsver, ka plānošanai jābūt ar ilgtermiņa redzējumu, kas atjaunīgo atkrastes enerģiju ar citām darbībām, piemēram, zivsaimniecību, salāgotu tā, lai visi elementi būtu daļa no Eiropas jūras telpas ilgtspējīgas attīstības, ņemot vērā biodaudzveidības un citu jūras resursu aizsardzību; uzskata, ka, ņemot vērā jūras transporta un jūras ostu kritisko lomu, atjaunīgo atkrastes energoresursu attīstībā būtu jāņem vērā vajadzība paredzēt drošas jūras piekļuves joslas un koridorus, navigācijas kanālus un enkurvietas ostu tuvumā; tādēļ uzsver, ka jau agrīnā posmā ir jāapspriežas ar ostas pārvaldes iestādēm un attiecīgajām ieinteresētajām personām un par prioritāru jānosaka divpusēja un daudzpusēja sadarbība starp dalībvalstīm jūras telpiskās plānošanas jomā, lai garantētu kuģošanas drošību un nepārtrauktību; aicina Komisiju sadarbībā ar Eiropas Jūras drošības aģentūru izstrādāt pamatnostādnes par kuģošanas drošību rajonos, kuros izvietoti atkrastes vējparki un būvniecības platformas; ar bažām atzīmē, ka vairākas dalībvalstis līdz Direktīvā 2014/89/ES noteiktajam termiņam, proti, 2021. gada 31. martam, nebija izstrādājušas jūras telpiskos plānojumus, un mudina Komisiju pārbaudīt, kā šīs valstis ievēro nacionālos enerģētikas un klimata plānus, jo īpaši noteikumus par atkrastes energoresursu attīstību.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	28.6.2021
Galīgais balsojums	+ : 41 - : 3 0 : 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Johan Danielsson, Karima Delli, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Marianne Vind, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pablo Arias Echeverría, Angel Dzhambazki, Maria Grapini, Roman Haider, Jutta Paulus, Kathleen Van Brempt

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

41	+
ECR	Angel Dzhambazki, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Pablo Arias Echeverría, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Rovana Plumb, István Ujhelyi, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind, Petar Vitanov
The Left	Kateřina Konečná, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Tilly Metz, Jutta Paulus

3	-
ID	Julie Lechanteux, Philippe Olivier
NI	Dorien Rookmaker

3	0
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Roman Haider

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas